

TELEGRAFUL ROMÂN

Nr. 56. ANULU XIV.

Telegrafulu este de done ori pe septemana: joi și Dumineca. — Prenumeratiunea se face în Sabiu la espeditor a foiei pe afara la c. r. poste, cu bani ga'ta prin scrisori francate, adresate catra espeditor. Pretiulu prenumeratiunei pentru Sabiu este pe anu 7. fl. v. a. ear' pe o jumetate de anu 3. fl. 50. Pentru celelalte parti ale Transilvaniei și pen-

tru provinciile din Monarchia pe unu anu 8 fl. era pe o jumetate de anu 4 fl. v. a. Pentru princ. și tieri straine pe anu 12 pe 1/2 anu. 6 fl. v. a.

Sabiu, in 17/29 Iuliu 1866.

Inseratele se platescu pentru inteia ora cu 7. cr. sirulu cu litero mici, pentru a dou'a ora cu 5 1/2 cr. și pentru a trei'a repetire cu 3 1/2 cr. v. a.

Nr. 15,934. 1866.

Publicatiune.

Dupa unu emisu alu inaltului presidiu a Cancelariei transilvanico-aulice din 30 Iuniu a. c. nr. 670 pres. s'a facutu de catra ministriulu c. r. de resbelu dispusetiunea ca pe bacea dateloru perdiariloru aceloru caduti inaintea inamiculu a ranitoru prinsiloru și prebesitoru soldati care voru urma pe tempulu resbelulu de presentu la armat'a c. r. in nordu, sudu, se voru compune pe la comadele respective c. r. de intregire consemnatiuni acurate, care se voru prevedé cu numele corpulu de trupe și modulu de prebegire alu soldatorulu respectiv, aceste consemnatiuni se voru tramite deregatorieloru politice spre a le impartasi comuneloru concernente și consangeniloru soldatorulu remasi.

Feliulu perirei in sa nu se va pute socoti nici dupa impartasirea acést'a de concursu, pentruca datele celoru perduti se compunu prin trupe in unele impregiurari care facu cu totulu imposibile un'a acuratetia asiguratore. Totu asiá voru servi pentru consangeni séu și alti interesati datele in privinti'a celoru morti numai spre propri'a loru incunoscintiare și nici decum voru representá loculu unui reversu de morte. — Deci fiindu de lipsa regularea relatiuniloru civile de dreptu este neincungiuraveru cá sa se céra dela comand'a trupeloru respective edarea unui documentu legale.

2.

Despre acést'a se insciintieza cu acelu ordinu jurisdictiunile tieriei, ca totudeun'a sa incunoscintiedie comunele patriei și acestea consangeniului respectiv despre cuprinsulu consemnatiuniloru celoru caduti care voru ajunge din tempu in tempu la comadele cercuali de intregire, și totu odata sa faca pre cei interesati atenti și la observatiunile mentionate mai susu.

3.

Ce se aduce prin acést'a la cunoscinti'a publica cu acelu adausu cumca totu odata s'a demandatu deregatorieloru politice cá sa comunice comuneloru respective conspectele despre cei caduti tramise de comadele cercuali de intregire.

Din siedinti'a Guvernulu reg. transilvanu tinuta la Clusiu in 6 Iuliu 1866.

Eveneminte politice.

Sabiu in 16 Iuliu.

Cele impartasite in nrulu nostru din urma despre paus'a de arme și armistitiu aru fi indicii premergatore pácei.

Dupa o descoperire a foiei oficióse W. A. se vede ca pacea despre care se lucra acum nu va fi nici decum cu vatemarea demnitáti imperiulu. Fóia oficiósa ne spune, ca regimulu imperatescu dedica objectulu acéstui'a tota preingrigirea sea și nu lasa nici o impregiurare nefolosita pentru ajungerea la o pace onorifica. Regimulu nu lasa de dinaintea ochiloru pretensiunile, care popórele imperiulu suntu indreptatite a le face de bazele pácei, și de atari pretensiuni privesce regimulu in lini'a cea dintaiu intregitatea imperiulu teritoriala. Problem'a cea seriósa a poporulu cá si a regimulu este a considerá dreptu puterile care stau la dispositiune și a nu le pretiui mai multu dar nici mai putinu decum suntu acelea in realitate.

Regimu si poporu, continua acea descoperire oficiósa, se unescu in consciinti'a, ca nu póte sa se faca nimic'a ce aru periclitá bazele esistintiei statulu, și iara nimic'a ce aru pune cu usiurintia in jocu frivolu puterea poporulu.

„Staats Anzeiger“ fóia oficiósa in Prussi'a, aduce, despre pertratările ce au premersu pausei celei de cinci dile, trei documente, cari acum au numai insemnatare istorica, pentru ca alte evereminte au urmatu de atunci, cari eveneminte au respinsu pre cele anintite de pe scen'a politica, in domenu istoriei.

Celu d'antaiu documentu este ce-lu adusu de secretariulu legatiunei (ambasadei) francese Lefebre in cortelulu generalu austriacu. In acést'a (documentu) propune Prussi'a, pentru cá sa aiba tempu spre constatarea intentiuniloru Italiei, o incetare de ori ce ostilitati in restempu de trei dile sub urmatórele conditiuni: Austriicii de-

sierta teritoriulu intre pusetiunea prussianiloru langa Thay'a. Trupele tuturoru armatelor (de média-nopte și de média-di și ale sassoniloru) artileri'a și munitionealu etc. se retinu dela ori ce miscare. Prussianii remanu pana la decurgerea acestu terminu in departare de trei miluri de Olmütz. Drumulu de feru intre Prag'a și Dresd'a remane deschisu pentru aprovizionarile prussianiloru.

Alu doilea cuprinde respunsulu Austriei, carea dechiara ca propunerile prussiane suntu favoritoare prussianiloru și stricacióse austriaciloru, pentruca Olmütz-ulu póte sa fia la distantia de 3 miluri inchisu de tote partile, iara Italianii cari nu-su cuprinsi in propuneri potu sa inainteze. Austri'a propune o linia de demarcatiune, preste carea sa nu tréca nici un'a din armete inapoi'a carei in sa aiba libertate deplina de a se miscá. In privinti'a drumulu de feru astépta Imperatulu Austriei sa auda parerea regelui Sassonie. Imperatulu propune mai departe a tramite imputerniciti la Raigern, cari sa subscrie armistitiulu. Imperatulu doresce mai departe cá intrerumperea ostilitatiloru sa se estinda și asupr'a trupeloru bavareze și a celoru de sub mandatulu printulu Alessandru de Hessen.

Alu treilea cuprinde respingerea acestu'a pentru possibilitatea armatei de média-di a-si continua miscările spre média nopte și pentruca nu s'a primitu cá prussianii se ocupe lini'a riulu Thaya pana la Lundenburg. —

Dupa o versiune a unui diuaru din Vienn'a (N. Fr. Pr.) se scrie, ca Austri'a numai „insistandu“ legatulu francesu Gramont a primitu pausa de arme, și adauge, ca numitulu legatu, pentru cá sa induplece pre Austri'a, s'aru fi folositu și de unu „limbagiu amenintatoriu“ „W. Ztg.“ deminte versiunea acést'a și asigura ca mijlocirea se fae in spiritulu celu mai amicabilu.

Unu telegramu oficiosu din Vienn'a 21 Iuliu impartasitu de buroulu telegraficu asigura, ca partid'a pácei au invinsu, și ca Austri'a e gat'a a primi propunerile francesi și se invoiesce cu fundarea unei federatiuni nemtiesci sub conducerea Prussiei, cu eschiderea Austriei.

Dupa diuariulu la France voru urmá preliminariele de pace dupa paus'a de 5 dile. Sciri de totu prospete spunu, ca paus'a se prelungesce pana la 2 Augustu a. de candu apoi se va incepe armistitiulu de 4 septemâni. W. Abd. P. afirma acésta scire și spune ca contele Carolyi au sositu cu preliminarulu de pace spre ratificare. —

Unele diuarie nu voru a sci de pace, ci voru cá dupa armistitiu sa se continue resbelulu. Intre alte amintimu aici diuariulu „Kamerad“ care este fóia asiá oficiósa militara oficiala. Acést'a dupa ce arata ca armat'a de nordu se fostu invinsa numai in urma relei conduceri, se provoaca la victoriele reportate in Itali'a și incheia, ca Austri'a acum nu este iertatu sa faca pace. „N. Fr. Bl.“ dice ca pacea incheiata abdu aru fi ruinarea și risipirea Austriei nimicirea pusetiuniloru putere mare și nimicirea bravei sele armate și flote. —

Dela 23 Iuliu aflámu, ca Majestatea Sea au primitu in audientia pre primarulu Viennei Dr. Zelinka și pre ce cei doi vice primari Dr. Felder și Dr. Mayrhofer la care ocaziune au substernutu o adresa in numele consiliulu municipale alu cetáti Vienn'a, prin care (adresa) consiliulu cerea asediarea unui ministeriu purtatu de increderea poporatiunei și a representatiunei poporulu. M. S. li-au respinsu cam in urmatórele:

Majestatea Sea recunósce espressionea loialitáti, numai de aru coresponde si faptele cu vintelor; M. Sea va trece cu vederea in referintiele de fatia impregiurarea, ca substernerea acestei adrese nu se tine de sfer'a activitáti a consiliulu municipale. Elu va privi-o pre acést'a numai de o espressione a membriloru singuratici a consiliulu comunale. Majest. Sea insasi nutresce dorintia cea mai ferbinte, cá activitatea constitutiunala sa pasiesca cátu mai curendu in viéta, inse nu póte sa considere numai lipsele cetáti Vienn'a, ci ale imperiulu intregu. —

„W. Ztg.“ dela 23 Iuliu deminte scirea despre asediarea unui regimu provisoriu in Prag'a. Din contra dice fóia oficiósa,

regimulu austriacu au descoperitu regimulu prussianu, ca, de ore ce au incetatu actiunea resbelica, sa conceda statorirea despartimentului locutiintei, carele sa duca mai departe afacerile curente. Regimulu c. r., dupa ce s'a concesu cererea de mai susu din partea prussianilor, au si insarcinat cu conducerea despartimentului Locutiintei pre bar. de Heimiger. —

Cu privire la cele ce se referu la Ungari'a impartasimu si noi urmatoarea scire ce o aduce Zkft: Vienn'a 22 Iuliu. Dlu Deak au conferitu sub decursulu tempului celui scurtu ce Pau petrecutu aici cu mai multi membri din ministeru, cu deosebire cu ministrulu de statu si cu cancelariulu ungheresu, nu a fostu in sa primitu de Majestatea Sea. Credu ca nu me insielu, deca-ti impartasiescu, ca pretiulu cartiloru sibilnice dela Pest'a — pentru ca sa vorbescu in stilulu lui „P. Napló.“, in cercurile decedatōre, totu s'a aflatu prea mare.

Importanta este scirea ce ni o duce „H. Ztg.“ de eri in unu telegramu: Pest'a 26 Iuliu. Palackys si Ryger fura chiamatula Vienn'a in causa unei formatiuni noue federative a imperiului. O alta scire ne spune ca se suspende dreptulu de inviolabilitatea domiciliului pentru Austri'a de josu, motivatu de castra „W. A.“ prin immultierea elementeloru straine. Totu acea foia accentueza alipirea patriotica castra dinastia a populatiunei Vienei. —

Din Frankfurt (23 Iulia) aflamu, ca gen. Manteuffel, prelanga tote incordarile notabililoru, pretinde platirea unei contributiuniloru de 52 milioane de franci fara amanare, amenintandu la casu de neplatire (pana de sera), cu predarea cetatiei. Spre a intimida pre frankfurteni au suitu pe delulu numitu Muhlberg, care domineza tota cetatea, 24 de tunuri. Pana acum se opune cetatea si nu vrea sa platesca. Multe familii parasescu Frankfurt-ulu. Magazinele si burs'a suntu incuiate. — Unu telegramu de eri spune, ca primariulu cetatiei Fellner din causa contributiunei de mai susu s'a spendiaratu. —

„Kr. Ztg.“ din Berlinu deminte o impartasire a altei foi de acolo, in care se dicea, ca Ungarii ce petrecu in Berlinu, cu ocaziunea unui banchetu, cu privire la rezultatele armeloru prussiane au radicatu unu toastu pentru sanatatea printului Frid. Carolu, ca rege alu Ungariei. In demintire se dice, ca e adevratu ca a fostu banchetu si ca s'a radicatu toastu pentru Prussia, Itali'a si Ungari'a, dara pentru sanatatea printului Fried. Carolu, ca rege alu Ungariei nu s'a radicatu nici unu toastu.

Din Londonu aflamu, ca in sedinti'a din 20 Iuliu in casa de josu au vorbitu Laing pentru neinterventiune in Germania; prin acest'a devine Itali'a si Germania mare si independenta in interesulu Angliei, Europei, ba chiaru si Austriei. Laing speraza, ca regimulu nu se va amesteca nici decumu fara de consiliulu parlamentului. Horseman accentueza divergentia intereseloru englezesci si francesci; Angli'a doreste, dupa elu, o Italia si Germania mare si independenta, Franci'a din contra. Austri'a sa ese din Itali'a si din federatiune pentru binele comunu si alu ei propriu. Bismarck urmaresce acum de siguru scopuri comunu folositoare. Bowyer vorbesce pentru Austri'a si catolicismu. Gladstone si exprima simpatia pentru luptele de independentia ale Italiei si Germaniei; suprematia Prusiei va fi o binefacere generala; Austri'a are destulu campu de activitate afara de Germani'a.

Ministru Stanley deprecieza contra unui amestecu armatu. Angli'a e cu totul nelegata; din punctu de vedere umanitariu ea au spriginitu propunerea franceza de armistitiu, nu au datu unu sfatu necerutu, dupa ce acel'a (armistitiulu) nu s'a realizatu. Pe catu scie densulu Franci'a nu vrea interventiune armata. Angli'a nu pote sa dea sfatu Austriei pana nu cunoste tote conditionile de pace puse din partea Prusiei. Infiantarea unei Germanie de media noapte compacte nu e contraria intereseloru engleze. Regimulu pe catu numai se va pute va consulta totdeun'a parlamentulu.

In ca s'a desusu vine in sedinti'a dela 21 inainte cestiunea Romaniei Lord Stratford de Redcliffe cere documentele in privinti'a principateloru unite si observaza: Prussia au spriginitu pre ospodariu in legatura cu alte planuri de resturnare. Neintrevinerea absoluta e fatia cu vatamarea cea flagranta a tratatelor o nebania; parlamentulu sa discute objectulu si sa propuna regimulu parerea sea. — Derby respunde: presentarea documenteloru respective nu e potrivita in momentele de fatia; interventiunea Angliei nu e la tempulu seu. Ca aru fi luandu parte Prussia la cele intemperate in Romani'a nu se-a adevritu. Puterile conferentiale nu au recunoscutu pre Hohenzollern, dara au retinuta pre Turci'a dela pasi violenti; Derby speraza o complanare pacinica. Asemenea Russel. Stratford si retrage propunerea.

Despre Russia avem putine date. Demne de tota atentiunea suntu urmatoarele sire din Gazeta de Moscva dela 20 Iuliu. In aceea se cetesce: Russia nu are nici unu temei de a aduce jertfe pentru ca sa sustina pre Austri'a in pusetiunea de putere mare, trebuie in sa asigure interesele guriloru Dunarei. Recunoscerea printului de Hohenzollern de principe ereditariu aru vatama, spre daun'a Rusiei, tratatele dela Parisu. Russia are dreptu nedis-

putabilu asupra teritoriului pretinsu de Hohenzollern indata ce renuntia sultanulu de densulu. —

Din campulu resbelului.

Dela media noapte. In 22 Iuliu cortelulu generalu alu prussianilor era in Ganserndorfu, unde plenipotentiatii de a face pace s'au dusu din Vienn'a in fiacre. Din Nikolburg se sciea dela 21 Iul. ca armata prussiana se concentreza spre Vienn'a in campulu March. — Mai incolo din scirile telegrafice pana la 23. aflamu despre miscari insemnate de trupe prussiane cu deosebire (dela Lipsia) spre Bavaria. (Se dice ca in Ungari'a de media-noapte apusu se afla la vre-o 70 mii de prussiani).

Dela media-di. De aici avem sa spunemu ce-va mai detaiatu despre lupta dela Liss'a. Unu corespundinte din Trieste a lui O. d. P. incepe corespundinti'a sea privitoare la acesta lupta in modulu urmatoriu:

Unu „Satraiesca!“ bravei garnisone din Liss'a si eroicului ei comandantu, Cavalerului ordinului Theresia, Colonelului Ursu. Spune apoi, ca bombardarea din 12 nai ferecate a duratu 2 zile. In acelasi tempu au cercatu inamiculu desbarcarea de 2000 trupe. Si un'a si alt'a din intreprinderile inamicului au fostu fara de rezultatu.

Unu telegramu privatu la Fremden blatt spune despre decursulu bataliei: Contre admiralulu Tegetthoff indata ce au vedutu flot'a italiana la Liss'a, au plecatu cu fregata ferecata „Archiducele Max“ asupra fregatei ferecate italiene si o au gauritu in fundu. Bersaglieri, carii si cautasera scaparea in catarguri, puscau energicu asupra „Archiducelui Max“ si asi'a au facutu multa stricaciune omeniloru nostri, in tempu de siese secunde in sa se cufunda cu totul. Intr'aceea veni colonelulu bar. de Pöck comandantele naiei de linia „Kaiser“ cu o trupa juna constatōre din 390 barbati, atacata de patru nai ferecate italiene. Foculu de tunuri in sa de pe „Kaiser“ asi'a a fostu de aprigu, incatu un'a din cele 4 nai a luatu focu si esplodandu s'a dusu in aeru. Dupa acest'a s'a si pusu in miscare de retragere flotil'a italiana. — Diece italieni prinsi, spunu ca suntu din cei scapati de pre nai'a afundata „Re d'Italia“, (altii d'cu „Re Galantuomo“) ei sa fia innotatu 15 ore. Ceilalti 685 s'au inecat. Omenii acesti'a afirma, ca pre acesta naia se afla si admiralulu Vacca; ceea ce s'a dusu in aeru e „Principe Carignano“, alte nai precum „Palestro“ si „Affondatore“ au patimitu forte tare. — Nu mai cu multu norocu au fostu lupta pe apa pe laculu de Gard'a unde sub bateriele italiene dela Gargano luara doue vase austriace o naia piemontesa „Benaco.“ — Garibaldianii inca avura succese nenorocose in tempulu din urma. — Sciri mai dincoace ne spunu dupa Monitoriulu francesu, ca si Itali'a s'a in voitu la sistarea ostilitatiloru.

Consemnarea ostasiloru romaniraniti seu morti din lupta dela Custozza d'in 24 Iuliu.

Dela regimentulu de infanteria Ludovicu II regele Bavariei Nrulu. 5.

Din compani'a 2. Ioane Malalanu m, Georgiu Branu p. Ioane Forica r. g. Iosifu Cristianu p, Flora Chintie p, Demetriu Vladu r. u, Demetriu Ragosianu p, Stefu p, Ioane Tieganu r. g, Georgiu Lupce r. u. — D'in comp. 5: Ioane Cismasiu p, Petru Ardeleanu r. u, Ioane Bonta r. g. Stefanu Moldovanu m, L. Moldovanu m, Georgiu Lupce r. g, Gavriilu Dobo r. g, Teod. Pop r. g, Val. Radi r. g, Nicol Ciurpacu r. u; Stefanu Cerneago r. g, Ioane Angi r. u, Constantinu Temeanu r. g, And. Vasiliuic (?) r. g, Demetriu Logoida r. u, — D'in comp. 6. Petru Marincasiu m, Alessiu Pop r. u, Ioane Nistoru r. g, Ioane Varga p, Michailu Miseracu r. g, Ioane Dunca p, Ioane Nyilvanu p. Gavril Sofronu r. u. — D'in com. 7: Demetriu Petricu r. g, Gavriilu Georgiu p, Gavr Bura p, Demetriu Vaghianu (?) r. g, Georgiu Balasiu r. u, Ioane Rednicu p, Ioane Cucericu p, Ioane Angi r. u, Georgiu Anicu r. u, Ioane Conciora p. — D'in comp. 8: Ioann Fodoru m, Georgiu Costinu p, Andr. Andreiica m, Paulu Gelgoranu r. u. Gavriilu Jacobu p, Petru Dinteleganu r. u, Ioane Griga p, Teodoru Lazaru p. Nicolae Murasian r. u. Aless. Mihulca r. g; Nicolae Munca r. g, Michailu Schiopu r. g, Georgiu Urdeanu m, Val Varga r. u, Ioane Alp (Albu?) m, Andreea Szilagy r. u, Ioane Peteranu r. u, Daniilu Bata p. — D'in comp. 9: Nicolae Moldovanu r. u, Demetriu Edereanu p. Georgiu Fodoru p, Ilie Ghertianu p, — D'in comp. 10: Georgiu Talposiu m. Ioane Pitroganu r. g. Ghipsu Pantei p, Mitru Curanu p, Ioane Steranu p. Paulu Orgovanu p, Iosifuu Orgovanu p, Ioane Orba p. — D'in comp. 11; Michailu Adorianu r. g, Demitru Leisanu r, Vasilie Ciocmanu m. Georgiu Dunca m; Ioane Denutia m; Vasiliu Gavrutiu r. u, Ilie Ignatu r. u. — D'in comp. 12: Ioane Garbanu r. g., Ioane Barbutiu r. u. Adamu Szilagy r. u, Ioane Bogdanu r. g. Alessandru Muresianu r. g. Ioane Uglanu r. g. Georgiu Valu r. g. Ioane Ianea p. — D'in comp. 13: L. Veselinii m, Petru Fedorisco (?) m, L. Vancea r. u, Paulu Lupcio (?) r. u. Ioane Micu p, Em. Io. r. u. Iosifu Corbuth (Corbu?) p, Nicolae Mardutiu m, Georgiu Semanum, Georgiu Farcanu r. g, — Ioane Costa p, Ioane Romanu p, Ioane Ardeleanu p, Teodoru Cirapu p, Demetriu Bade p, Teodoru Renghia Georgiu Cancianu p, Georgiu Borludanu p, Aless. Varga p, Ociovanu p, Georgiu Selagianu p, Petru Petrusianu p, Valianu p, Po-

poviciu p. In aceasta compania nu e nici unu ranitu, neci unu mortu, dar se perdara 31. de toti, de cari nu se scie ce li s'a intemplat.) — D'in comp. 16. Michaiu Perenyi p, Teodoru Craciunu p, Stefanu Tiapa p, Michaiu Simonea p, Ioane Cosma p, Anania Brebanu r. u — D'in comp. 17. Georgiu Turbula r. g, Daniilu Fétu r. g, Ioane Balasiu r. u, Vasil. Teodoru r. u, Georg. Romanu m, Georg. Pop m, Daniilu Bota r. u, Ioane Vida m, Petru Rusu p, Ioane Manoila p. Georgiu Misku (?) m, Ioane Musca m, Ioane Pop m, Stefanu Suceiu p, Ioane Stanu m, Martinu Vida p. — D'in comp. 18. Luca Ciapu r. u, Stefanu Pop r. u, Nutiu Girdl (? Nutiu nu póte fi ném-tiu, dar Girdl nu e romanu) p, Stefanu Martonu p, Georgiu Szilágyi p, Georgiu Vanu p.

In regimentulu de infanteria Hohenlohe-Langenburg Nr. 16 sunt putieni romani, in reg. principelui de coróna Rudolfu Nr. 19 asidere putieni, din reg. archiduce Ernestu Nr. 48 sunt morti: Gavriilu Popu Em. Siandru Mateiu Micola, Alesandru Fodoru, Iosifu Balii, Stefanu Baconu. —

Raniti: Stefanu Lazaru, Georgiu Pinte, Andreiu Popoviciu, Iosifu Danciu, Val. Fodoru, Ioane Balasiu, Ioane Persa, Mateiu Goricianu, Ioane Varga, Ioane Babiciu, Nicolae Yucanu, Mateiu Vestanu, Petru Racusianu, Mihaiu Bai.

Perduti: Stefanu Bogdanu, Mrhaiu Galu, Iosifu Stodianu, Ioane Bascianu, Ioane Novacu, Adamu Varga.

D'in reg. conte Thun-Hofenstein Nr. 29 (aci numele incepu a fi scrisemai romanese) e mortu: Ionu Popov.

Ranagrea: Marcu Stragemesteru. —

Raneusiore: Demetriu Balasiu, Iosifu Balanu, Ionu Hirzu, Marcu Belgia, Petru Rosulu, Petru Toma, Ionu Ciorba, Ioanu Stanciu, Faulu Pasula, Gera Costinu. —

Perduti: Ioane Boteanu, Alesandru Busou, Ionu Toderu, Tosia Gruiciu, Petru Crisianu, Ioanu Miocu, Gligoru Miu, Marcu Vinchiu Petru Dragoi, Tanasia Subiciu, Ionu Glicianu, Tima Craiu Simeonu Miu, Itin. Savu, Iosifu Armanca, Clisa Subiciu, Stefanu Popoviciu, Georgiu Dragovanu, Ioane Balintu, Ioane Buda, Alessa Stancu, Nicu Grabenariu, Constantinu Sporia.

D'in reg. de infant. a Marelui duce de Mecklenburg-Strelitz Nr. 31. Sunt mortu: Pavelu Hiria, Ionu Baloi, Vasilie Moldovanu, Ionu Lepte, Iosifu Cupanu, Ionu Balintu, Ionu Oprea Iacobu Dragomiru, Vasilie Hondrea, Mihaiu Paulini, Ionu Avramu, Ionu Nistoru, Zachinu Draganu, Nicolau Mandrutiu, Teodoru Malemcrovianu, Marmule Tasca, Ionu Bune, Ionu Trifu, Todoru Curutiu, Ilie Serbu. —

Ranegreale: Sandru Surdu Iosifu Turcu Matei Ionasiu Stefanu Sortianu, Ionu Gavriila, Vasilie Ciucai Constantinu Baesiu, Onisie Bordasiu, Ionu Surdu, Ionu Cotea, Ionu Olariu, Ionu Popa, Mihaiu Germanu, Mihaiu Branciu, Iosifu Baligu, Pavelu Pucso, (?) Stefanu Martie, Andrea Betrascu, Ionu Boamu, Petru Harsianu, Naftanu Moldovanu, Vasilie Neguvan, Avramu Inoriun, (?) Ioann Ciolanu Dumitru Moga. —

Raneusiore: Marianu Florianu, Nicolae Heius, Achimu Urde, Ioann Voda, Ioann Janos, Nicolae Prostianu, Iosifu Precupu, Ioann Kiraly, Nicolae Tonia, Nicolae Pascu, Mihaiu Burleanu, Georgiu Brance, Iosifu Hampu, Mihaiu Temesielu (Tomasielu?) Minu Stefu, Nicolae Dombi, Ioann Comisa, Bucuru Fotto (Fétu?) Lazaru Dumitru, Sosimu Rusu, Ioanu Poisu, Todoru Catona, Petru Duma, Nicolae Ocenicu, Georgiu Bumbu, Ioann Popu Stefanu Pecale, Todoru Tataru, Nicolae Arsu, Avramu Calefariu, Nicolae Neagu, Ioann Francu, Lazaru Calistratu-Cosacu, Petru Duma, Ioann Buldio, Ioann Borcomanu, Georgiu Moga Ioann Dragomiru, Nicolae Botocu, Samoila Silo, Iordanu Dinu, Stefanu Costea, Petru Goga, Gligoru Lugianu, Ioann Olteanu, Nicolae Pocerariu, Vasilie Popirea Iosifu Tanea, Nicolae Zaharie, Ioan Bucuru, Georgiu Muntiaru Adamu Giurca, Ilie Henegariu, Demitru Sprintia, Ioann Ionescu, Matei Burciu, Bucuru Palosianu, Vasilie Petricu, Chirila Negru.

Perduti: Vasilie Tourasiu, Nicolae Concianu, Pavelu Sierbanu Nicodimu Seracu, Avramu Trancea, Ionu Socaciu, Matea Tyko, (Ticu?), Aronu Bèrsu, Nicolae Pastipu, Ilie Stanciu, Ioann Vulcanu Bartolomei Stoica, Breza Vulcu, Vasilie Funariu, Mihaiu Varo, Nicolae Haiosiu Vasilie Ignatu.

De la reg. de inf. conte Degenfeld Nr. 36.

Mortu: Iosifu Benesiu. —

Raniti: Iosifu Novacu, Romanu St. ache, Ioane Buda, Antoniu Procopu. —

Perduti: Ioane Irascu, Iosifu Cante.

De la reg. de inf. Dom. Miguelu Nr. 39.

Mortu: Andrea Fodoru, Andrea Danu Alesandru Paladi, Ionu Gipse, L. Macui, Nicolae Danciu, Mihaiu Pop, Alesandru Iobu: Alesandru Bala, Andrea Cato, E. Bogdanu, Vasilie Ghircianu, Alesandru Baleusiu, E. Vasile, Amorosiu Mile, Alesandru Popu. —

Raniti: Mihaiu Buda, Stef. Varga, Stef. Minea, Iosifu Perce, Alesandru Bala, Florianu Dragosiu, Mihaiu Ghiurianu, Demetru Copcia, Mihaiu Pinte, Ioane Pinte, Ioane Pomor, Gregoriu Marcui, Georgiu Pacu, Georgiu Vanca, Alesandru Dombii, Ioane Mico, Mihaiu Romanu Ioane Pop, Ioane Io, Paulu Siuba, Petru Pogaceriu, Georgiu Stoica, Stefan Galii, F. Moldovanu, Georgiu Banu, Nicolae Ciosu, Iacobu Darabanu, Mihaiu Vasu, Iosifu Varga, Mihaiu Deme, Ioane Simonu,

Andrea Ciora Stefanu Poci, L. Simascu, Moldovanu, Samoila Bălintu, Ioane Moldovanu, Alesandru Pinte, Ioane Precupu, Ioane Cocis, Georgiu Meis-Petri, Stefanu Rogozu, Ioane Mateu, Flora Ragosianu, Andrea Gesti, Stefanu Vasu. —

Perduti: Ioane Popu, Alesandru Aiusiu, Alesandru Crisianu, Nicolae Ciriacu, Ioane Popu, Ales. Driganu, Georgiu Marcu, Mihaiu Manitia, Demetru Budea, Georgiu Fedoru, Georgiu Cisinariu, Andrea Tabul, Iosifu Tabu, Ioane Barna, Georgiu Pavelu, Ales. Parti, Aless. Dombi, Iosifu Dusia.

De la reg. de inf. br. Alemanu Nr. 43.

Mortu: Petru Bestelega, Ignatu Stancu, Iacobu Dobie. —

Raniti: Paulu Rambu, Paulu Terbetiu, Petru Balasiu, Vasilie Micu, Petru Vrabetiu, Aless. Anea, Ioann Frantiu, Arsenie Caragea, Simionu Laiesiu. —

Perduti: Ioane Muntianu, Nic. Brancu, Georgiu Lupu, Em. Gudea, Iosifu Chisieru, Nicolae Covasala, Ioane Bogarinu, Costa Veta, Nestoru Matesone, Ion Peia, Simionu Raicu, Iosimu Turcu, Nicolae Marcu, Georgiu Marsiovela, Teodoru Massimu, Trifunu Mamutu, Ionu Petroviciu, Nicolae Rómánu, Pavel Rusmiru, Damaschie Vicu, Georgiu Giurca, Florianu Piperiu, Nicolae Boboiescu, Ioanu Lugosian, Vichentie Hórcá, Augustinu Luca, Iotia Chiaia, Ionu Maranu, Zosimu Mara, Pevelu Stírbánu, Matea Muretiu, Ionu Grecu.

(Va urmá.)

Principatele române unite.

Discursurile dloru Nicolae Ionescu si I. Heliade R. in cestiunea religiunei domnitore in Statulu romanu pronunciate cu ocaziunea desbaterei constitutiunei celei noue. (Capetu.)

Grecia libera in acesta mare cestiune a bisericeii, ea a imitatu unu altu Statu care a dobanditu atatea titluri la respectulu Stateloru civilisate, Italia, Acelu nemuritoriu barbatu de Statu, Cavar, a proclamatu unu principiu ce aru trebui adoptatu de ori ce Statu care vrea sa se constitue si sa se interesea bisericea libera in Statu liberu. Sa lasamu dara si noi bisericea libera; sa lasamu ca episcopii cu sinodulu in tota libertatea consciintei sa hotarésca asupra afaceriloru religiunei. Dera noi, fara competintia religiósá, sa nu proclamamu altu ce-va decatu libertatea consciintei. Libertatea dogmeloru nu este totu un'a cu libertatea consciintei. Libertatea consciintei este de a pute fi cine-va ori ce va voi pentru sine, fia Mormon séu Renanistu; dara libertatea dogmeloru nemarginita póte duce pana acolo unde cine-va sa iésa din religiunea crestina cu totulu si sa intreprinda a o combate.

Socotescu dara ca nu trebuie sa restringemu libertatea bisericeii; s'o lasamu sa fia neatarnata, sa fia in in comunicatiune cu tote bisericile resaritului, caci numai cu acestu modu póte sa-si dobandesca respectulu de care are trebuintia. Si numai, ea, in libertatea ei, are dreptulu a se pronuncia asupra principiiloru de religiune. Candu noi, ómeni liberali profesamu principie liberale, nu trebuie sa trecemu preste marginile competintiei nostre si sa proclamamu o libertate asupra careia nu suntemu chiamati a legiferá. Suntemu chiamati a legiferá asupra drepturiloru si raporturiloru dintre guvernanti si guvernati, iara nu asupra eclesiei. Sa nu ne arogamu unu dreptu care nu-lu are decatu puterea religiósá.

Asiu rugá, dloru, sa nu perdemu din vedere o ultima observatiune: libertatea dogmeloru nu se definesce de unu corpu care face legi politice, libertatea acést'a se póte defini de intrég'a adunare a credinciosiloru; de acea, in amendamentu este pusu principulu ca la alegerea chiriarchiloru sa concure si clerulu si adunarea nationala.

Acestea sunt, dloru, modificatiunile cerute prin amendamentu. Speru ca dvóstra veti dá o atentiune seriósá fiindu ca, pe langa libertatea bisericeii române, mai consacra unu principiu, care este: ca acesta biserică are dreptu la protectiunea guvernului, precum si tote celelalte, intru catu insa ele nu se voru atinge de bunele moravuri si ordinea publica. Apoi se dice in amendamentu ca clerulu superioru se va intretine de guvernul eara parochie etc. (V. proiectulu.)

In acést'a dicu, domniloru, sa adoptamu principiele mantuitoare ale lui Cavar; sa despartimu bisericea neatarnata de Statu, s'o lasamu sa depinda de sine, sa se guverneze de sine.

D. C. Brailoiu. Noi nu suntemu in Italia.

D. N. Ionescu. Sa spunu ideile cari au predominatu astadi la reconstituirea bisericeii italiene in respectulu organizárei sele nationale; voi sa nu se dica ca noi, constituent'a, amu pusu o mana temeraria pe anticele temelie ale religiunei nostre! sa nu se dica ca amu voitu a proclamá libertatea pentru dogma atunci candu amu fostu atatu de putinu liberali a proclamá libertatea pentru straini.

Tinu comtu de sfatuirea ce mi-a datu on. presiedinte ca sa scurtezu, si me voiu margini pentru ca mai sunt si alte puncturi in discussiune; voiu termina dara dicendu ca in punctulu esentialu alu libertáti consciintei si a organizárei bisericeii romane de sine insusi, proiectulu majoritáti comitetului nu da o satisfactiune depina, si in ceea ce se atinge de referintiele Statulu cu bisericea,

projectulu s'a marginitu numai la aceea ce s'aru puté numi atarnarea sa feudale prin investitur'a episcopiloru de câtra Domnu. Era amendamentul nostru aru impacá si necesitatea bisericeii de a se constitui prin reprezentantii sei si legamintea Statului cu biseric'a pe baza libertátiei adeverate.

D. I. Heliade R. Domnii mei, eu nu amu sa vorbescu multe in urm'a celoru dise de onor. d. N. Ionescu, ci numai despre libertatea dogmeloru. Libertatea, domnii mei, e o proprietate a fiacárui omu, cá tóte proprietátile, si fiindu o proprietate, trebuie sa aiba margini, trebuie sa inceteze libertatea mea acolo unde incepe libertatea altui'a. A sári peste libertatea altui'a va sa dica a comite unu actu de violintia. Precumu libertatea individuale trebuie sa se marginésca acolo unde incepe acelu-laltu, cáci altmintrea aru fi tiránia, asemenea si pentru libertatea degmeloru si a religiuniloru. Tóta religiunea trebuie sa-si aiba libertatea si hotarele sele. Libertatea religiunii — déca-mi e permisú sa me esprimu in termini religiosi — se socotesce cá o turma care are hotarele sele, si pastorulu cu turm'a sea nu are dreptulu sa sara si sa fure oile din alta turma. Asiá, candu dice cine-va libertate de religiune, trebuie sa oprésca in acestu tempu si spiritulu de proselitismu! Un'a fára alt'a nu póte, cáci alt-feliu aru fi anarchia de religiune.

Incátu pentru articulu întâiu, cá religiunea ortodoxa e religiunea dominante in Románi'a, acest'a e conformu cu principiulu care proclama tolerantia religiosá, cáci tolerantia va sa dica îngáduire, si candu se îngáduie cine-va a veni pe unu locu, va sa dica ca trebuie sa aiba loculu acelu unu stápanu, unu domnu care sa îngáduie.

Religiunea nóstra a fostu din capulu loculu religiunea ortodoxa a Orientelului si a veuitu de odata cu Trajanu in colónele románe; si insusi alu 2-lea arhiepiscopu alu Romei, Clemente, a fostu isgonitu aci, unde a si muritu, si totudéun'a amu fostu ortodoxi — de aci data religiunea crestina; — si candu a inceputu desbinarea bisericeii, atunci románii au remasu ortodoxi, si au îngáduitu si catolicismulu si protestantismulu sa vina in tíera, dara religiunea ortodoxa a fostu cea dominante. — Acest'a e terminulu care sa intrébuintéza in tóte statele unde nu voru sa faca republica si anarchia de religiune: e o dominante si altele tolerate.

Nou'a constitutiune a Romaniei.

Carolu I. Din grati'a lui Dumnedieu si prin vointi'a natiunale Domnu alu romániloru;

La toti de fatia si viitori sanetate;

Adunarea generala a Romaniei a adoptatu in unanimitate si noi sanctiunámu ce urméza:

Constitutiune

TITLULU I.

Despre teritoriulu románu.

Art. 1. Principatele Unite-Románe constituie unu singuru Statu indivisabile, sub denumire de Románi'a.

Art. 2. Teritoriulu Romaniei este nealienabile.

Limitele Statului nu potu fi schimbate séu rectificate, decátu in virtutea unei legi.

Art. 3. Teritoriulu Romaniei nu se póte colonisá cu populatiuni de ginte straina.

Art. 4. Teritoriulu este împártitu in judetie, judetiile in plási, plásiile in comune.

Aceste divisiuni si sub-divisiuni, nu potu fi schimbate, séu rectificate decátu prin o lege.

TITLULU II.

Despre drepturile Romániloru.

Art. 5. Románii se bucura de libertatea consciintiei, de libertatea invetiamentului, de libertatea pressei, de libertatea intruniriloru.

Art. 6. Constitutiunea de fatia si celelalte legi relative la drepturile politice, determinu cari suntú, osebítu de calitatea de Románu conditiunile necesarie pentru exercitarea acestoru drepturi.

Art. 7. Insusirea de románu se dobandesce, se conservá si se perde potrivitú reguleloru statorite prin legile civili.

Numai strainii de rituri crestine potu dobandi impamentenirea.

Art. 8. Impamentenirea se da de puterea legislativa.

Numai impamentenirea asémene cu Románulu pentru exercitarea drepturiloru politice.

Art. 9. Románulu din ori-ce Statu, fára privire cátra loculu nascerei sele, dovedindu lepadarea sea de protectiunea straina, póte dobandi de indata exercitarea drepturiloru politice prin unu votu alu corporiloru legiuítóre.

Art. 10. Nu esista in Statu nici o deosebire de classi. Toti Románii suntú egali inaintea legi si datori a contribui fára osebire la dárile si sarcinele publice.

Ei singuri suntú admissibili in functiunile publice civili símilitare.

Legi speciale voru determiná conditiunile de admissibilitate si de inaintare in functiunile Statului.

Strainii, nu potu fi admisi in functiuni publice decátu in casuri esceptiunali si anume statorite de legi.

Art. 11. Toti strainii aflatori pe pamentulu Romaniei, se bucura de protectiunea data de legi persóneloru si averiloru in genere.

Art. 12. Tóte privilegiiile, scutirile si monopolurile de classe suntú oprite pentru totudéun'a, in Statulu Románu.

Titlurile de nobletie straina, precum: principi, grafi, baroni si alte asemenea, cá contrarie vechiului asiediamentu alu tíerei suntú si remánu neadmise in Statulu Románu.

Decoratiunile straine, se voru purtá de Románi numai cu autorisarea Domnului.

Art. 13. Libertatea individuale este garantata.

Nime nu póte fi urmáritu decátu in casurile prevadiute de legi si dupa formele prevadiute de ea.

Nime nu póte fi opritu séu arestatu, afara de casulu de vinveghiatu, decátu in puterea unui mandatu judecatorescu motivatu care trebuie sa-i fia comunicatu la momentulu arestárei séu cel multu in 24 óre dupa arestatiune.

Art. 14. Nime nu póte fi sustrasu in contr'a vointiei sele del judecatorii ce-i da legea.

Art. 15. Domiciliulu este neviolabile.

Nici o visitare a domiciliului nu se póte face decátu in casurile anume prevadiute de legi si potrivitú formeloru de ea prescise.

Art. 16. Nici o pedépsa nu póte fi infintiatu, nici aplicatu decátu in puterea unei legi.

Art. 17. Nici o lege nu póte infintia pedéps'a confiscáre averiloru.

Art. 18. Pedéps'a mortii nu se va puté reinfintia, afara de casurile prevadiute in codicele penale militariu in tempu de resbelu.

Art. 19. Proprietate de ori-ce natura, precum si tóte creatiile asupr'a Statului, suntú sacre si neviolabili.

Nime nu póte fi espropriatu decátu pentru cauza de utilitate publica legalmente constatata, si dupa o drépta si prealabile despagubire.

Prin cauza de utilitate publica urméza a se intielege numai comunicatiunea si salubritatea publica, precum si lucrurile de apararea tíerei.

Legile esistente privitóre la alinarea si largimea stradeloru de prin comune, precum si la malurile apeloru ce curgu prin, séu pe lângá ele remánu in vigóre.

Legi speciale voru regulá procedur'a si modulu espropriatiunei.

Liber'a si neimpedecat'a intrebuintiare a riuriloru navigabile si flotabile, a sioseleloru si altoru cái de comunicare este de domenu publicu.

Art. 20. Proprietatea data tieraniloru prin legea rurala si despagubirea garantata proprietariloru prin acea lege nu voru putea fi nici odata atinse.

Art. 21. Libertatea consciintiei este absoluta.

Libertatea tuturor culteloru este garantata intru cátu in sa celebratiunea loru nu aduce o atingere ordinei publice séu buneloru moravuri.

Religiunea ortodoxa a resaritului este religiunea dominante a Statului románu.

Biseric'a romána ortodoxa este si remane neatarnata de ori ce chiriarchie straina, pastrandu-si in sa unitatea cu biseric'a ecumenica a resaritului in privinti'a dogmeloru.

Afacerile spirituale, canonice si disciplinare ale bisericeii ortodoxe romane se voru regulá de o singura autoritate sinodala centrala, conformu unei legi speciale.

Mitropolitii si episcopii eparchiotti ai bisericeii ortodoxe romane suntú alesi dupa modulu ce se determiná prin o lege speciala.

Art. 22. Actele Statului civilu suntú de atributiunea autoritátiei civile.

Intocmirei acestoru acte va trebui se procedá in totu deun'a benedectiunea religiósá care pentru casatorii va fi obligatóre, afara de casurile ce se voru prevedé prin anume lege.

Art. 23. Invetiamentulu este liberu.

Libertate invetiamentului este garantata intru cátu exercitiulu ei nu aru atinge buneloru moravuri séu ordinea publica.

Represiunea delicteloru este regulata numai prin lege.

Se voru infintia trespáratu scóli primarie in tóte comunele Romaniei. Invetiatur'a in scólele Statului se da fára plata.

Invetiatur'a primara va fi obligatóre pentru tinerii Románi, preutindeni unde se voru afla instituite scóli primare.

O lege speciala va regulá totu ce privesce invetamentulu publicu.

(Va urmá.)

V a r i e t á t i.

* (Scire scolastica). Dupa programulu, ce publica directiunea gimnasiului evangelicu de conf. augustana Sighisóir'a pe anulu scolasticu 186⁵/₆, la gimnasiulu acest'a au studiatu in anulu acest'a 142 scolaru; dupa natiunalitate: Sasi 121, Magiari 2, Románi 19; dupa confessiune: Luterani 114, Calviniani 1, Rom. cat. 8, gr. orient. 19. Cei mai multi Románi suntú in I, adeca 14, apoi in II. 2, in III. 2, in VI. 1. —

Burs'a de Vienn'a.

Din 15/27 Iuliu 1866.

Metalicele 5%	60 10	Actiile de creditu	143 90
Imprumutulu nat. 5%	65	Argintulu	126
Actiile de banca	694	Galbinulu	6 12